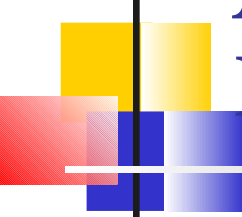

Ενότητα 5

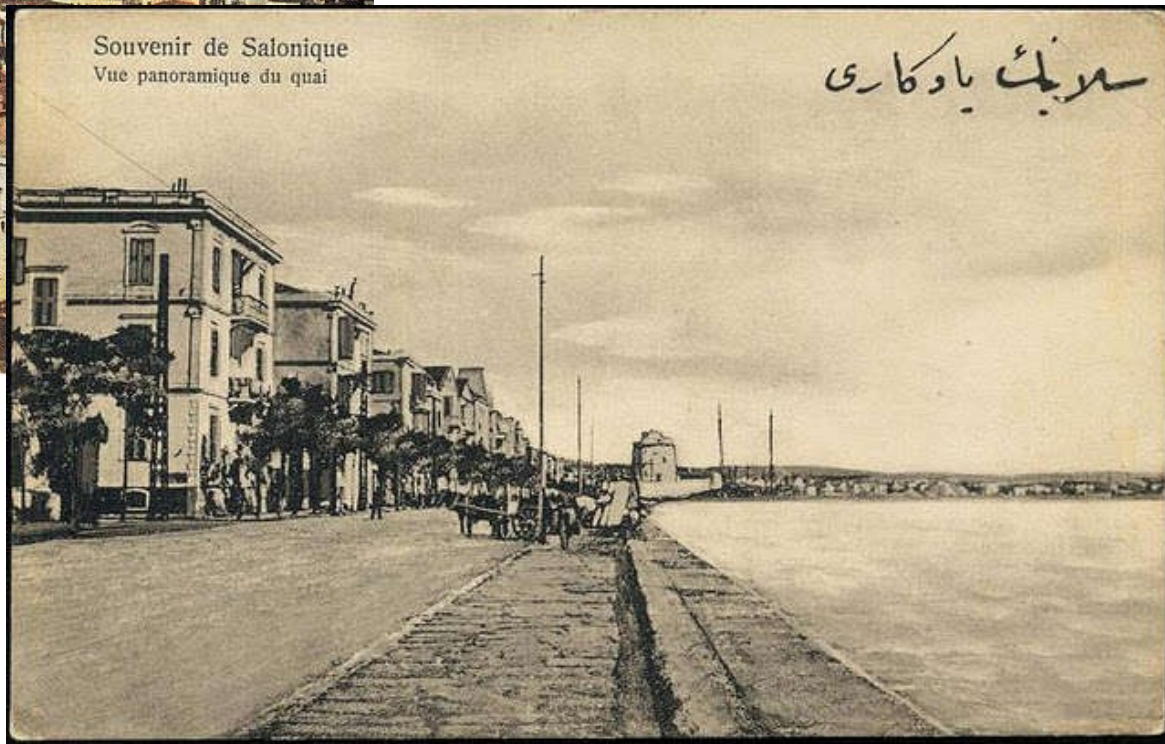
***Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ
ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ 18^{ΟΥ} ΑΙ.
ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 19^{ΟΥ} ΑΙ.***

Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

- Η επέκταση του ευρωπαϊκού εμπορίου στην Ανατολή ενίσχυσε τις εμπορικές συναλλαγές της δυτικής Ευρώπης με την Οθωμανική αυτοκρατορία, στις οποίες το **εμπόριο** και τη ναυτιλία διακρίνονταν **Έλληνες, Εβραίοι και Αρμένιοι**.
- Ιδιαίτερα οι Έλληνες καραβοκύρηδες αξιοποίησαν τη συνθήκη του **Κιουτσούκ Καϊναρτζή** μεταξύ Ρωσίας & Τουρκίας (1774, ελεύθερη διέλευση πλοίων με ρωσική σημαία από τα στενά του Βοσπόρου), καθώς και την περιορισμένη παρουσία γαλλικών και αγγλικών πλοίων στη Μεσόγειο και έλεγχαν σημαντικό μέρος του εμπορίου.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, διαμορφώθηκαν βαθμιαία σημαντικά ελληνικά αστικά κέντρα (**Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Σμύρνη, Χίος**) με κυριότερο τον χαρακτήρα του εμπορικού κέντρου.

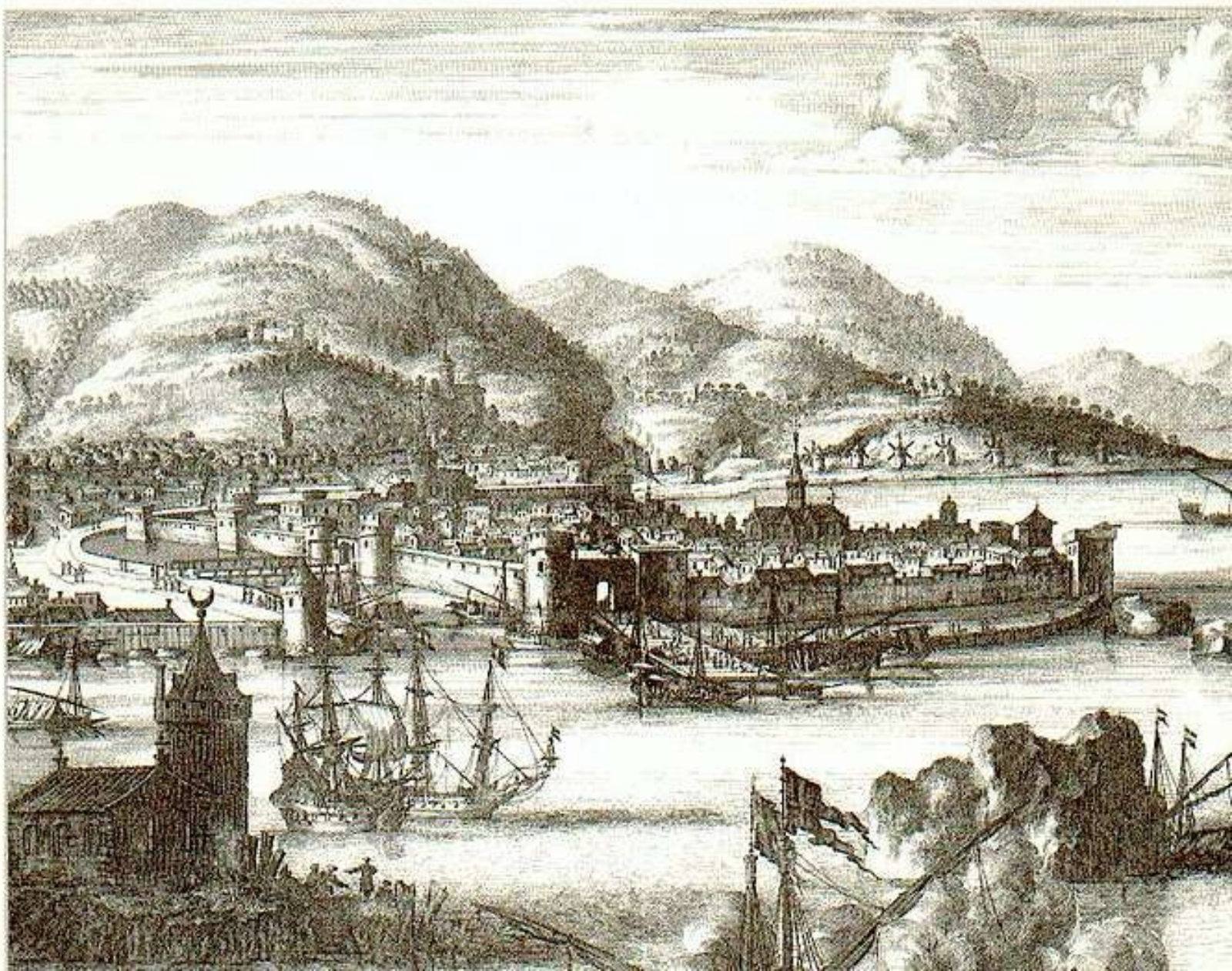
1. Το λιμάνι της Χίου, ένα από τα κύρια εμπορικά κέντρα του ελληνισμού κατά την προεπαναστατική εποχή.

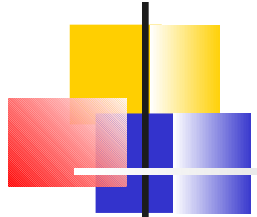
1. Οι Έλληνες κυριαρχούν στο εμπόριο της Βαλκανικής

Για έναν ολόκληρο αιώνα μετά το 1750, τα ελληνικά ήταν η γλώσσα του εμπορίου στα Βαλκάνια και οι βαλκάνιοι έμποροι, ανεξάρτητα από την εθνική τους προέλευση, μιλούσαν γενικά ελληνικά [...]. «Έλληνας» πρώτα απ' όλα σήμαινε πλανόδιος πωλητής ή έμπορος και μ' αυτή την έννοια ακόμα και ένας Εβραίος μπορούσε να είναι «Έλληνας».

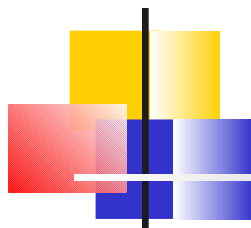
Τ. Stoianovich, «Ο κατακτητής ορθόδοξος βαλκάνιος έμπορος», Σπ. Ασδραχάς (επιμ.), *Η οικονομική δομή των βαλκανικών χωρών*, Μέλισσα, Αθήνα 1979, σ. 318.

Το κάστρο της Χίου το 1700

- Επίσης ενισχύθηκαν οι ελληνικές παροικίες του εξωτερικού.
- ↪ Κοινότητες Ελλήνων, που εγκαταστάθηκαν στο εξωτερικό ήδη από τον 16^ο αι. κυρίως για εμπορικούς σκοπούς. Εκεί οι Έλληνες ήρθαν σε επαφή με τις ιδέες του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού σπουδάζοντας σε ξένα πανεπιστήμια.
- ↪ Έτσι, οι παροικίες εξελίχθηκαν σε σημαντικά οικονομικά και πνευματικά κέντρα του Ελληνισμού.
- ↪ Κυριότερες ήταν αυτές της **Βιέννης, της Βενετίας, της Οδησού, της Τεργέστη**

2. Παροικιακός ελληνισμός, εκπαίδευση και νεότερες ιδέες

Φροντίζουν οι πάροικοι για την ίδρυση σχολείων στις ιδιαίτερες πατρίδες τους, σε κτίρια στα οποία αναδεικνύεται ο διακριτός ρόλος του εκπαιδευτηρίου. Με τα κληροδοτήματά τους σπουδάζουν νέοι συμπατριώτες τους στους τόπους καταγωγής ή με υποτροφίες τους παίρνουν το δρόμο για τα πανεπιστήμια της Βιέννης, του Göttingen, της Ιένας, της Λειψίας, της Halle, του Παρισιού, νέοι που διψούν για τα νεότερα γράμματα, νέοι που θα επανδρώσουν τα σχολεία των παροικιών αλλά και τις πολλαπλασιαζόμενες εκπαιδευτικές εστίες στην Ανατολή.

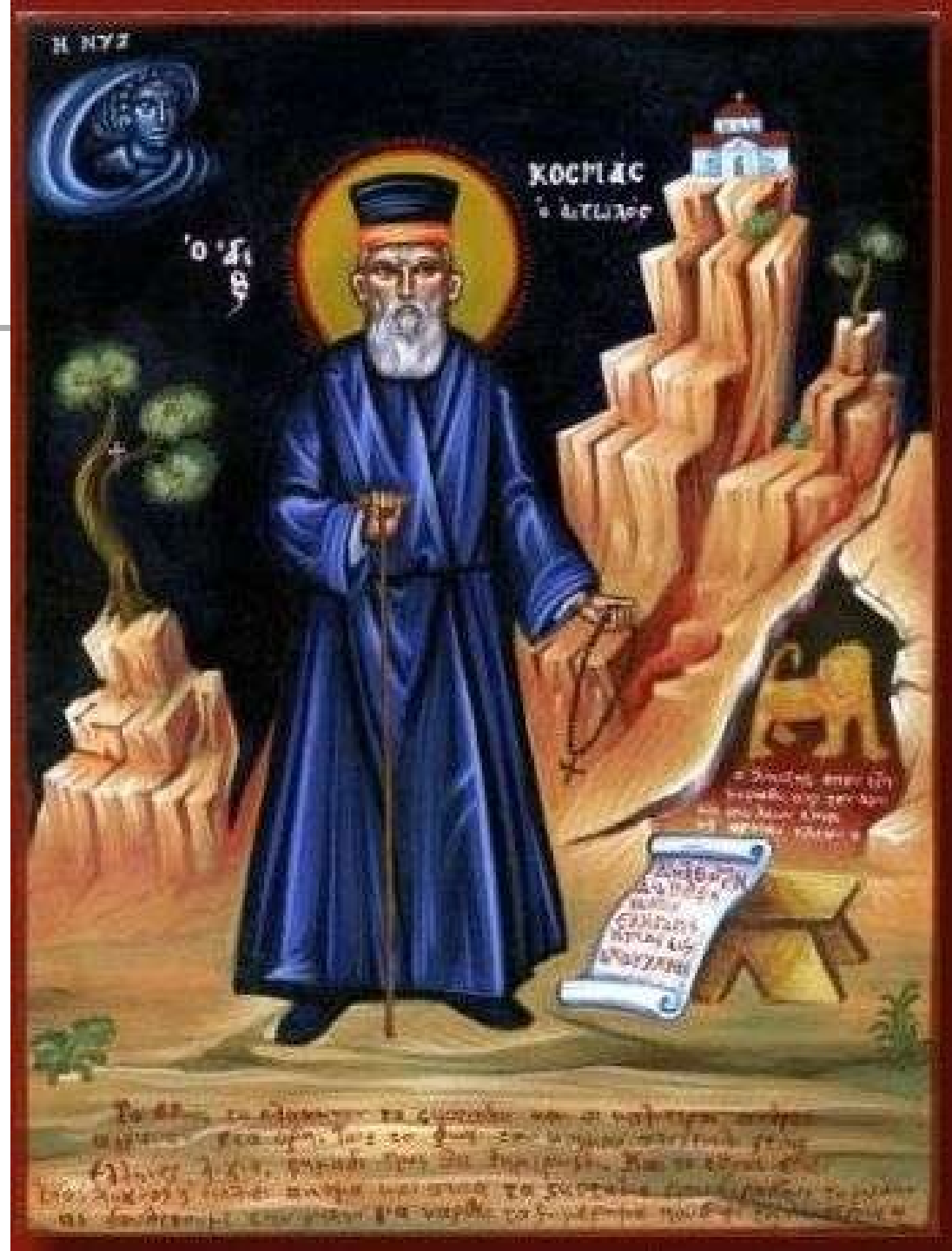
Ό. Κατσιαρδή-Hering, «Η ελληνική διασπορά», *Ιστορία του νέου ελληνισμού*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, τόμ. 1ος, σ. 103-104.

Β. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

- Η Ορθόδοξη εκκλησία εναντιωνόταν στη διάδοση των διαφωτιστικών ιδεών, επειδή θεωρούσε μια επανάσταση επικίνδυνη για την ίδια την Εκκλησία αλλά και τον Ελληνισμό.
- Ωστόσο υπήρξαν κληρικοί που τις υιοθέτησαν και αγωνίστηκαν εναντίον της Οθωμανικής κυριαρχίας (**Μεθόδιος Ανθρακίτης, Ευγένιος Βούλγαρης**)

Κοσμάς ο Αιτωλός

« Να σπουδάζετε και εσείς, αδελφοί μου, να μανθάνετε γράμματα όσον ημπορείτε. Και αν δεν εμάθατε οι πατέρες, να σπουδάζετε τα παιδιά σας, να μανθάνουν τα ελληνικά, διότι και η Εκκλησία μας είναι εις την ελληνικήν.

Και αν δεν σπουδάσης τα ελληνικά, αδελφέ μου, δεν ημπορείς να καταλάβης εκείνα οπού ομολογεί η Εκκλησία μας.

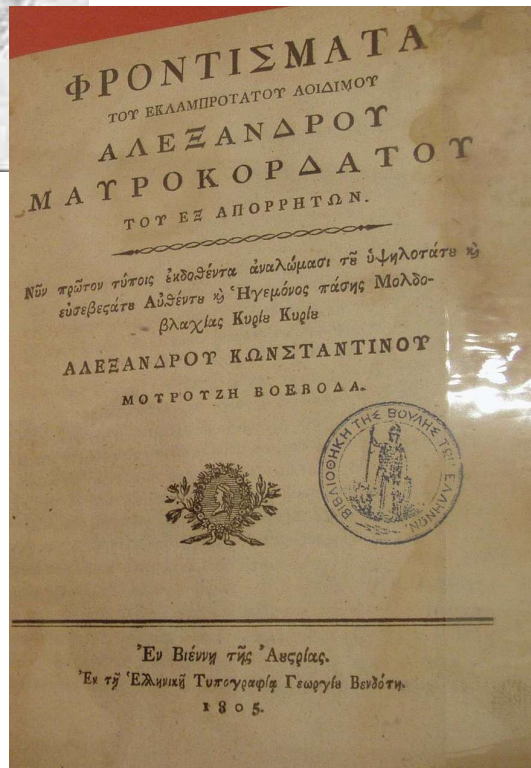
Καλύτερον, αδελφέ μου, να έχης ελληνικόν σχολείον εις την χώραν σου, παρά να έχης βρύσες και ποτάμια· και ωσάν μάθης το παιδί σου γράμματα, τότε λέγεται άνθρωπος. Το σχολείον ανοίγει τας εκκλησίας· το σχολείον ανοίγει τα μοναστήρια»

Οι Φαναριώτες.

- Ήταν μορφωμένοι, γνώριζαν ξένες γλώσσες, σπούδασαν στη Δύση
- και είχαν καταλάβει ηγετικές θέσεις στην Οθωμανική διοίκηση, κυρίως **στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες (Μολδοβλαχία).**

Οι προεστοί ή κοτζαμπάσηδες ή δημογέροντες.

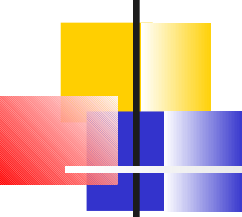
- Διοικούσαν τις ελληνικές κοινότητες, συγκέντρωναν τους φόρους και είχαν μεγάλη περιουσία και επιρροή στους Τούρκους αξιωματούχους.
- Φορέας **αυτονομίας** και **αυτοδιοίκησης**.

Οι έμποροι και καπετάνιοι

- Έχουν καλή οικονομική κατάσταση και
- πολλοί ταξιδεύουν στη Δύση και γίνονται φορείς διάδοσης των διαφωτιστικών ιδεών.

-
- Οι κλέφτες είναι αγρότες που κατέφευγαν στα βουνά και επιδίδονταν σε ληστείες. Υμνήθηκαν για την ανυπότακτη στάση τους.
 - Οι αρματολοί. Ανήκαν στα ένοπλα σώματα της Οθωμανικής Διοίκησης για την τήρηση της τάξης.

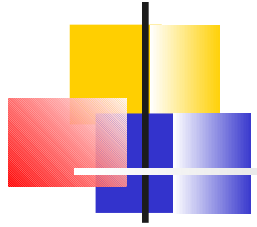

2. Κλέφτης

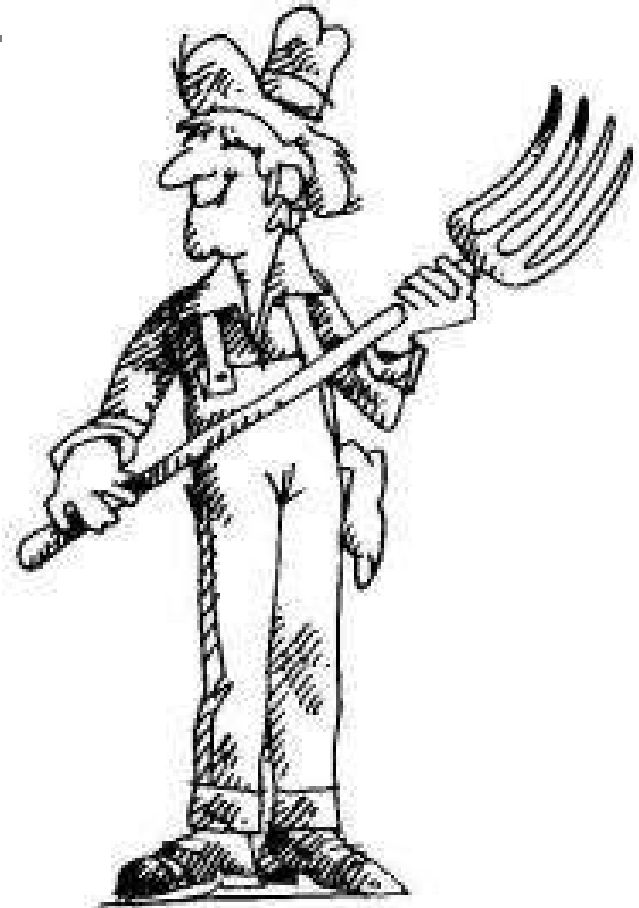
Αρματολοί και κλέφτες

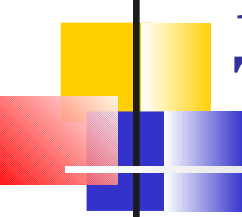

- **Οι αγρότες.**
- Καλλιεργούσαν ιδιωτικά ή κρατικά κτήματα (τσιφλίκια) και η ζωή τους ήταν δύσκολη.

Γ. ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ

- Στις αρχές του 18^{ου} αι. οι Έλληνες στράφηκαν στην ομόδοξη **Ρωσία**, με την οποία είχαν κοινά συμφέροντα (τη διάλυση της *Οθωμαν. Αυτοκρατορίας!*)

Με ρωσική υποκίνηση λοιπόν,

- Το **1770** οργανώθηκε επανάσταση στην Πελοπόννησο, από τους αδελφούς Ορλόφ (**Ορλοφικά**), η οποία απέτυχε.
- Παρόμοια τύχη είχε και η προσπάθεια του **Λάμπρου Κατσώνη** να ξεσηκώσει τους κατοίκους των νησιών του Αιγαίου.
- Οι κάτοικοι της αυτόνομης περιοχής του **Σουλίου** έκαναν 15 χρόνια πόλεμο με τον Αλή Πασά των Ιωαννίνων. Το 1803 όμως αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους.

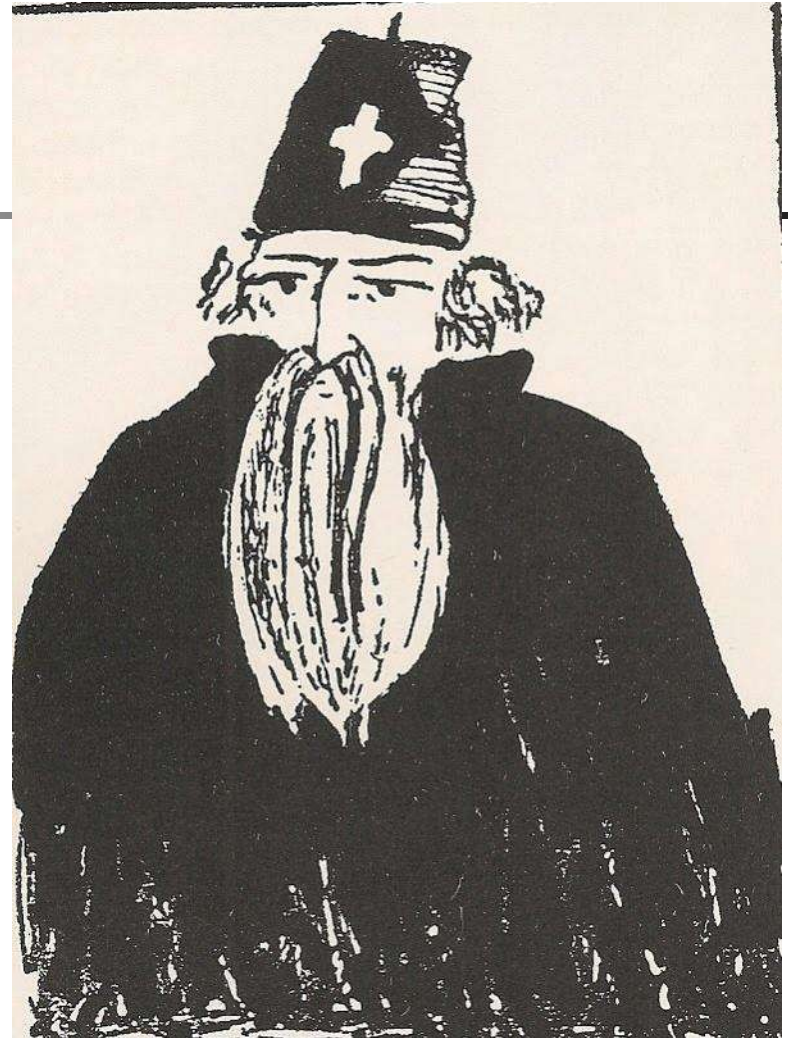
Οι πρώτες προσπάθειες εξέγερσης απέτυχαν

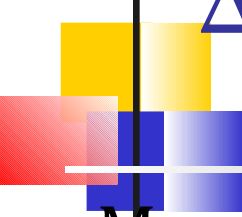
Ламприсъ: Портретъ Ламбро Катсона.
(Собр. Г. Г. Девана).

Lamprî-îli: Portrait de Lambro Cacioni.
(Coll. J. J. Lehman).

Λάμπρος Κατσώνης

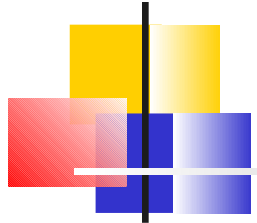

**Διονύσιος Φιλόσοφος ή
Σκυλόσοφος**

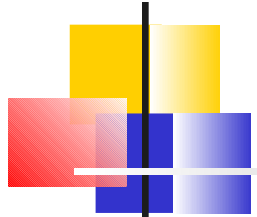

Δ. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ

- Με αφετηρία τις παροικίες του εξωτερικού, ο ελληνισμός ήρθε σε επαφή με τις ιδέες του Διαφωτισμού.
- Σπουδάζοντας σε Πανεπιστήμια της Δύσης Έλληνες έμποροι και λόγιοι γνώρισαν τη δύναμη της λογικής, της μόρφωσης και της απελευθέρωσης από συντηρητικές ιδέες και προκαταλήψεις.
- Η λογική θεωρήθηκε ότι μπορεί να αλλάξει τον κόσμο και η **εκπαίδευση συνδέθηκε με τον αγώνα για την ελευθερία** και η αντίληψη αυτή διαδόθηκε από τους εμπόρους και άλλους ταξιδευτές στον ελλαδικό χώρο.

- Έτσι, διαμορφώθηκε στα μέσα του 18^{ου} αι. το πνευματικό κίνημα **Νεοελληνικού Διαφωτισμού**, κυρίως στις παροικίες του εξωτερικού και στα μεγάλα αστικά (εμπορικά) κέντρα του ελληνισμού.
- Σκοπός του κινήματος ήταν η ιδεολογική προετοιμασία του αγώνα για την ελευθερία.

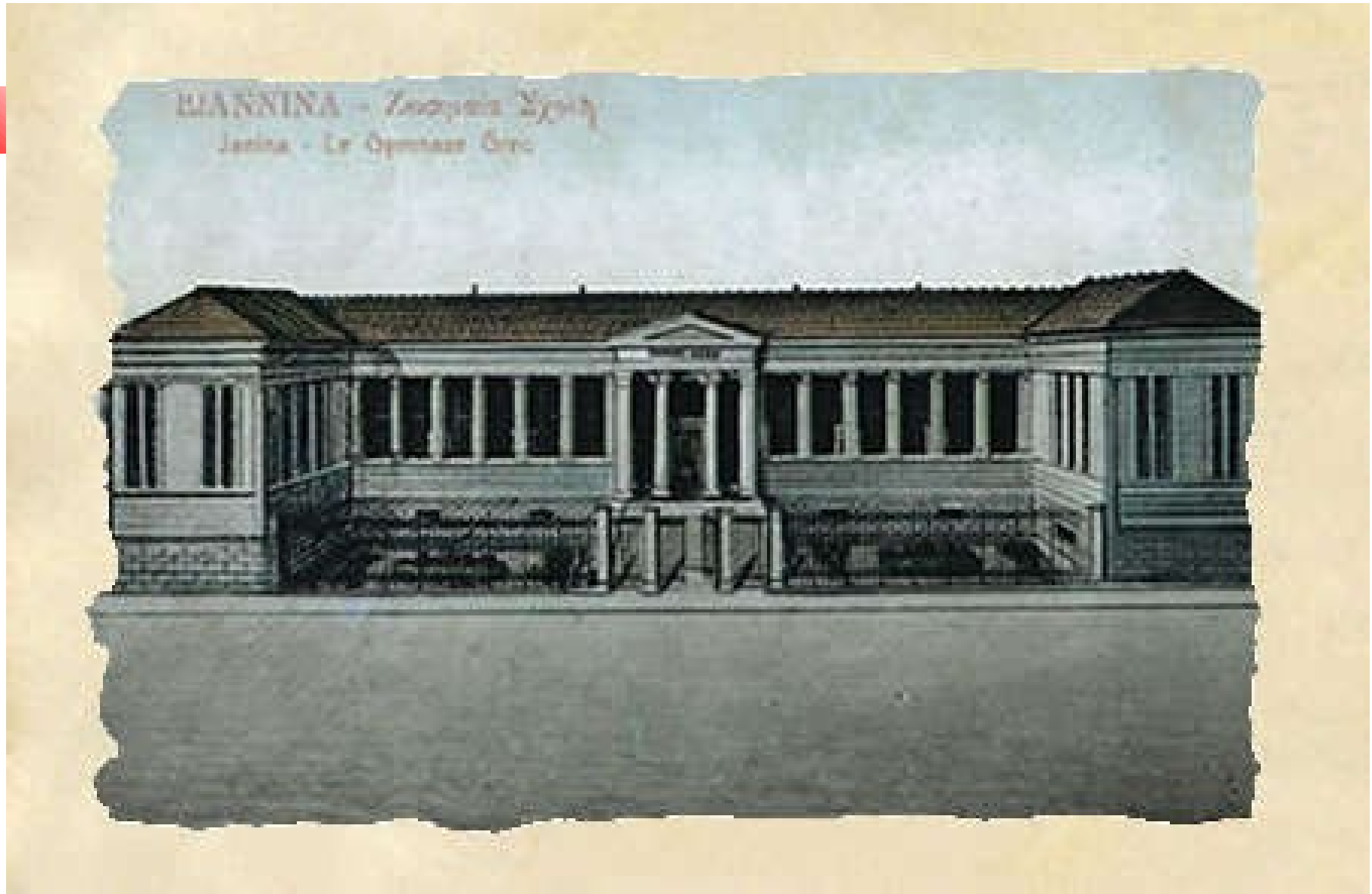

- Οι εκπρόσωποί του θαύμαζαν τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό.
- Μεταφράζουν στη λαϊκή γλώσσα έργα αρχαίων φιλοσόφων, ιστορικών και λογοτεχνών και στοχεύουν στην μόρφωση των υπόδουλων Ελλήνων, με απώτερο σκοπό την κατάκτηση της ελευθερίας τους.
- Επίσης, πιστεύουν και εφαρμόζουν μια σύγχρονη εκπαίδευση, μακριά από δογματικούς θρησκευτικούς περιορισμούς.
- Μεταφράζουν και διδάσκουν στα ελληνικά σχολεία σύγχρονα ευρωπαϊκά εγχειρίδια φυσικών επιστημών, με σκοπό την απελευθέρωση του πνεύματος και την λογική ερμηνεία του κόσμου.
- Οι εκδόσεις βιβλίων πολλαπλασιάζονται, νέα σχολεία ιδρύονται σε πολλές πόλεις και αφυπνίζεται τόσο το πνεύμα του υπόδουλου, όσο και η ιδέα της επανάστασης.

NATION XION IAPYEON TOL 1792

Η Ζωσιμαία Σχολή στα Γιάννενα

Η Νίκειος Σχολή στο Νυμφαίο Φλώρινας

Ε Ρ Μ Η Σ

ο

Λ Ο Γ Ι Ο Σ.

Ι 8 Ι 7.

EN DEDICATED THE LOVE-DEITY
AS THE SYMBOLISM FOR ALL MARITAL TENDENCY.
FRONT REVERSE.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

92
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΕΝ ΣΥΝΟΨΕΙ.

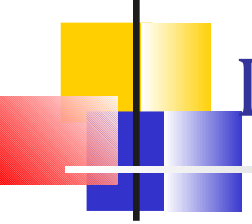
0.40

95

ΕΝ ΤΕΡΓΕΣΤΗΙ.

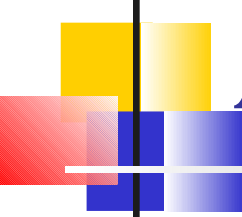
Παρά 'Ε. 'Ε. Βερνέρω τῷ Βιβλιοπώλῃ.

1835.

ΠΑΙΔΕΙΑ = ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

- Οι διαφωτιστές θεωρούν πως η λογική γκρεμίζει τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα
 - και η φυσική επιστήμη μπορεί να ερμηνεύσει τόσο τη φύση όσο και την κοινωνία.
- ↳ Έτσι, η παιδεία μπορεί να οδηγήσει σε αυστηρό και λογικό έλεγχο και αμφισβήτηση της ξένης κυριαρχίας.

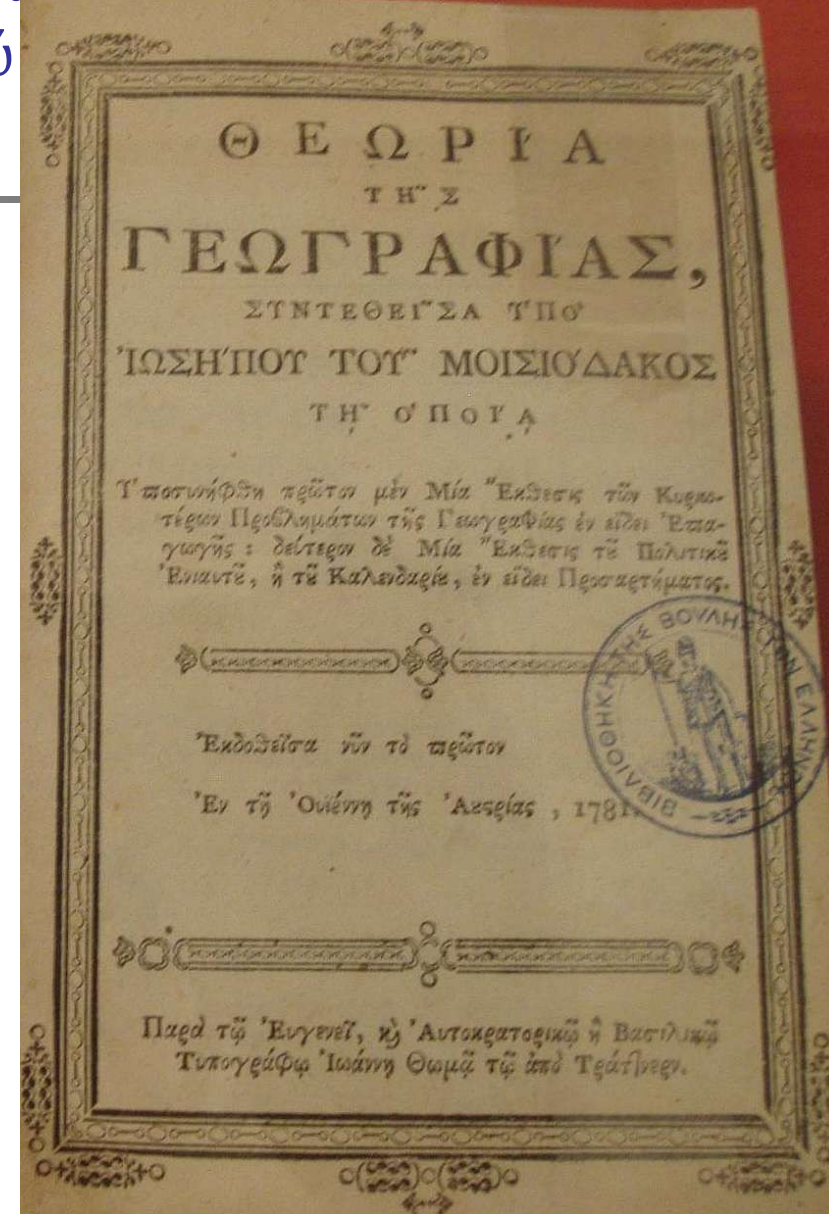

Αντιδράσεις:

- Φυσικά, υπήρξαν αντιδράσεις από συντηρητικούς λόγιους, συνήθως των εκκλησιαστικών κύκλων, οι οποίοι επέμεναν σε μια εκπαίδευση βασισμένη σε εκκλησιαστικά κείμενα και στην αρχαΐζουσα γλώσσα.
- Εξάλλου οι διαφωτιστικές ιδέες θεωρούνταν ότι παρακινούσαν τον λαό προς την αθεΐα.

Σημαντικοί λόγιοι – εκπρόσωποι
του Νεοελληνικού Διαφωτισμού
είναι οι:

- Ιώσηπος Μοισιόδακας,
- Δημήτριος Καταρτζής,
υπερασπιστές της λαϊκής
γλώσσας,
- Κωνσταντίνος Κούμας,
υποστηρικτής νέων μεθόδων
διδασκαλίας,
- Θεόφιλος Καΐρης, οπαδός
φιλελεύθερων ιδεών γαλλικής
επανάστασης,
- οι Δημητρίεις (από τον Βόλο)
Δημ. Κωνσταντάς και Δανιήλ
Φιλιππίδης, συγγραφείς της
Νεωτερικής Γεωγραφίας.

ΕΠΙΤΟΜΗ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ

Figure 1

'INFANTMOT AAAAAA

[illegible]

Message: Bitte die für antragstellende Schüler
anfertigen

Figure 1. The effect of the number of trials on the number of correct responses.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

[!\[\]\(715c765c1181e6a670e37aa3bc2de67c_img.jpg\)](#)
[!\[\]\(f970777a097ff978c2a647885227f6bc_img.jpg\)](#)
[!\[\]\(2bc1c473ad407d939cc7fb8681ffbd3d_img.jpg\)](#)
[!\[\]\(b556809dea78fc4d6cef7de50d74df59_img.jpg\)](#)

Die weitere unter Aufsicht, stündlich, und nach
Anweisung des Arztes.

APPENDIX

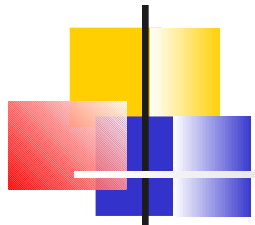
getest mit: [Kalkulationen und Wirtschaftsprüfung](#)

[Home](#)
[About Us](#)
[Contact Us](#)
[Privacy Policy](#)

[Home](#)
[About Us](#)
[Contact Us](#)
[Privacy Policy](#)

What is the purpose of the research?

© 2004 Blackwell Publishing Ltd *Journal of Internal Medicine* 255: 105–112

- ο Ανώνυμος συγγραφέας της *Ελληνικής Νομαρχίας* (1806), όπου υποστήριξε ότι οι Έλληνες πρέπει να έπρεπε να αγωνιστούν μόνοι τους για την ελευθερία τους και να διαμορφώσουν ένα ελεύθερο πολίτευμα, στο οποίο θα επικρατεί ο δημοκρατικός νόμος (Νομαρχία) και όχι η αυθαίρετη βούληση ενός βίαιου άρχοντα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑ

Ἦτοι Λόγος Περὶ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ.

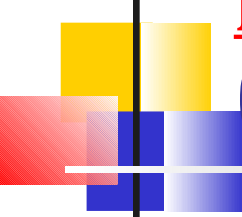
Διὸ ἀναγκαῖον ἵνα γινώσκωμεν ὅτι ἡ Νομαρχία
ἡμετέρα ἀπὸ τῆς ἀρχαίας ἡμετέρας πόλεως
καλεῖται ἡ Ελευθερία τοῦ ἑλληνικοῦ, ἡ δὲ
Ελευθερία ἡμετέρα μεγάλη καὶ ἀκαταμάχητος ἀπὸ
παραίτου. Διὸ τὰς τῆς Εὐρώπης πόλεις καὶ τὰς
ἡμετέρας πόλεις καὶ τὰς ἡμετέρας πόλεις καὶ
τὰς ἡμετέρας πόλεις καὶ τὰς ἡμετέρας πόλεις
καὶ τὰς ἡμετέρας πόλεις καὶ τὰς ἡμετέρας πόλεις
καὶ τὰς ἡμετέρας πόλεις καὶ τὰς ἡμετέρας πόλεις

Τυγνύει τε καὶ Τύπον ἐκδοθῆναι τῶν
ἀναγκαίων πρὸς ὀφέλειαν τῶν Ἑλλήνων

ΠΑΡΑ

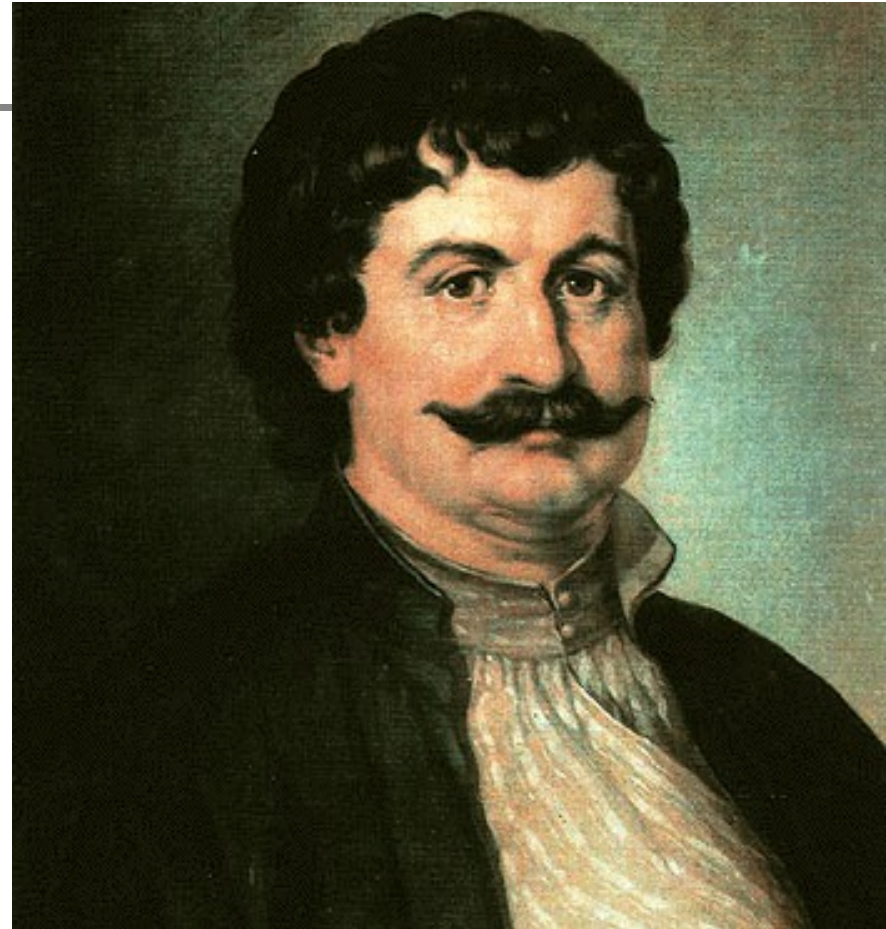
ΑΝΟΝΙΜΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ

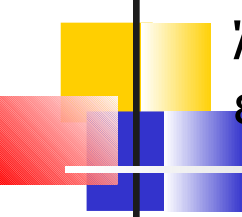
Ἐν Ἰταλίᾳ. 1806.

Ρήγας Βελεστινλής (1757-1798).

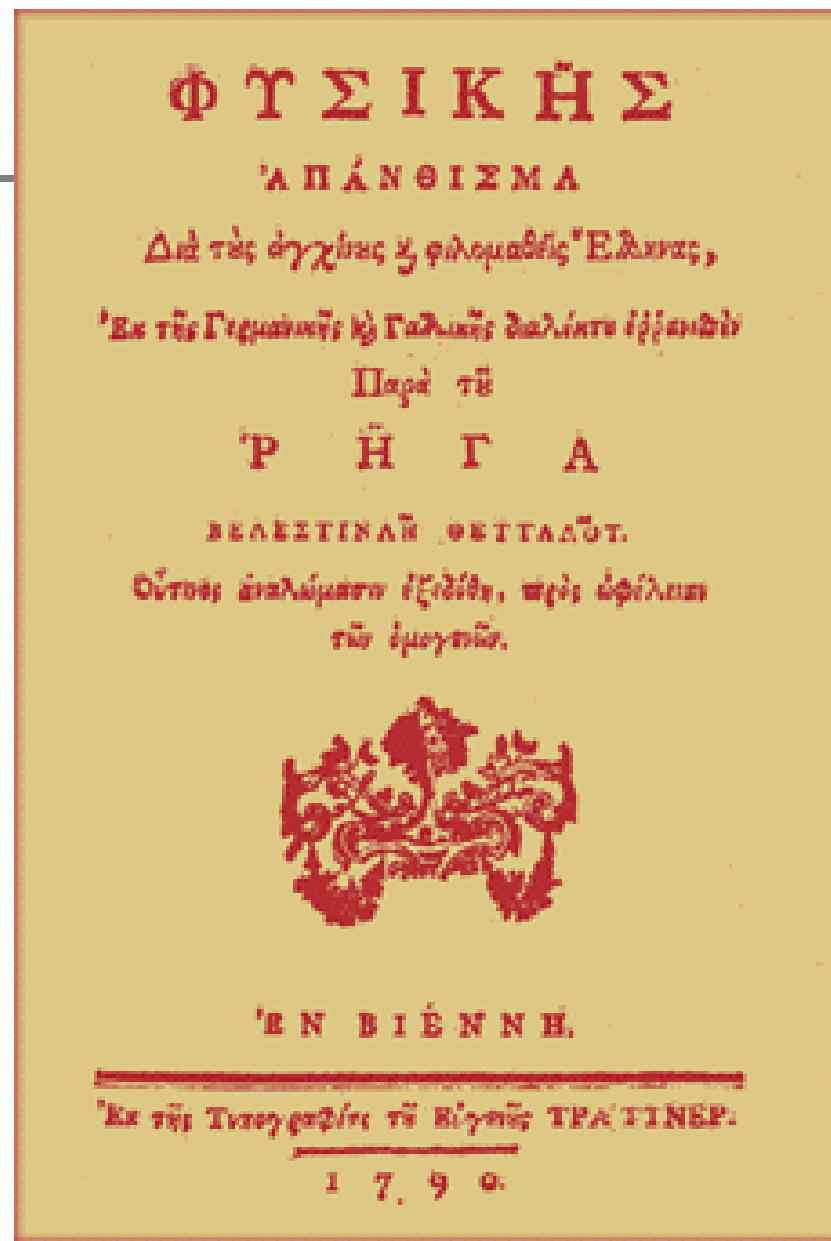
- Στο έργο του «*Νέα Πολιτική Διοικήσεις*» πρότεινε τη δημιουργία μιας Ελληνικής Δημοκρατίας, που θα απλωνόταν σε όλη τη βαλκανική χερσόνησο, αντικαθιστώντας την Οθωμανική Αυτοκρατορία και εξασφαλίζοντας ισονομία και ισοπολιτεία στους κατοίκους της. Προδόθηκε τελικά και θανατώθηκε.

Άλλα σημαντικά κείμενα του Ρήγα είναι:

- *Φυσικής Απάνθισμα* (Βιέννη 1790)
- *Σχολείον των ντελικάτων Εραστών* (Βιέννη 1790)
- *Επιπεδογραφία της Κωνσταντινουπόλεως* (Βιέννη, 1796)
- *Χαλκογραφία του Μεγάλου Αλεξάνδρου* (Βιέννη 1797)
- *Νέα Χάρτα της Βλαχίας και μέρους της Τρανσυλβανίας* (Βιέννη, 1797)
- *Γενική Χάρτα της Μολδαβίας* (Βιέννη 1797)
- *Χάρτα της Ελλάδος* (Βιέννη 1797)
- *Ηθικός Τρίπους* (Βιέννη 1797)
- *Νέος Ανάχαρσις* (μετάφραση ταξιδιωτικού κειμένου, Βιέννη 1797)

44. *Significance and Conclusions*

¹ <http://www.fishbase.org>; ² <http://www.fishbase.org>

Η «Χάρτα» του Ρήγα

ΣΧΟΛΕΙΟΝ

ΤΩΝ

ΝΤΕΛΙΚΑΤΩΝ ΕΡΑΣΤΩΝ

ἦται

Βιβλίον ἑξῆς, περιέχον τὰ περιττὰ
συμβεβηκότα τῶν ἑραστῶν γυναικῶν
τῇ Περσίῃ, ἀμαρτάνων κατὰ τὴν
παλιὰν Αἰῶνα.

Εἰς τὴν

Γαλλικὴν Γαλιάναν τῇ πρώτῃ μεταφρασίᾳ

κατὰ τὴν

Ρ Η Γ Α

Βασιλικῆς Οὐνιβερσῆς.

ΜΑΡ
ΣΑΚ

Ἐν Βιέννῃ τῆς Αἰσρίας.

Ἐν τῇ Τυρκοκρατίᾳ Γαλιάνῃ τῇ Βασιλείᾳ.

1790.

ΝΕΟΣ ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ.

ΤΟΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Μεταφρασθεὶς, τὰ μὲν 32. 33. καὶ 34

Κεφάλαια,

κατὰ τὴν

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΕΝΤΟΥΤΗ ΖΑΚΤΗΘΙΟΥ.

Τὰ 35.

35. 36. 37. 38. 4 39.

κατὰ τὴν

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΑΝ

ΘΕΤΤΑΛΟΥ

Δορυμειδῆς ἑξ ἑκδοθῆς κατὰ τὴν αὐτὴν.

ΜΑΡΚ

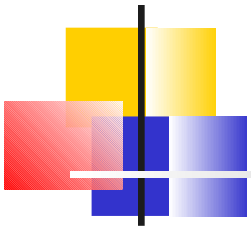

Ἐν Βιέννῃ. 1797.

- *Νέα Πολιτική Διοικήσεις των κατοίκων της Ρούμελης, της Μικράς Ασίας, των Μεσογείων νήσων και της Βλαχομπογδανίας (Βιέννη 1797)*
- *Περιλάμβανε τέσσερα τμήματα: Επαναστατική Προκήρυξις, Υπέρ των νόμων και της πατρίδος/ Τα Δίκαια του ανθρώπου (35 άρθρα) / Το Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας, (124 άρθρα) / **Θούριος***

.

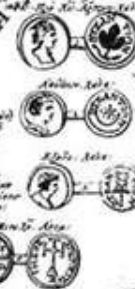
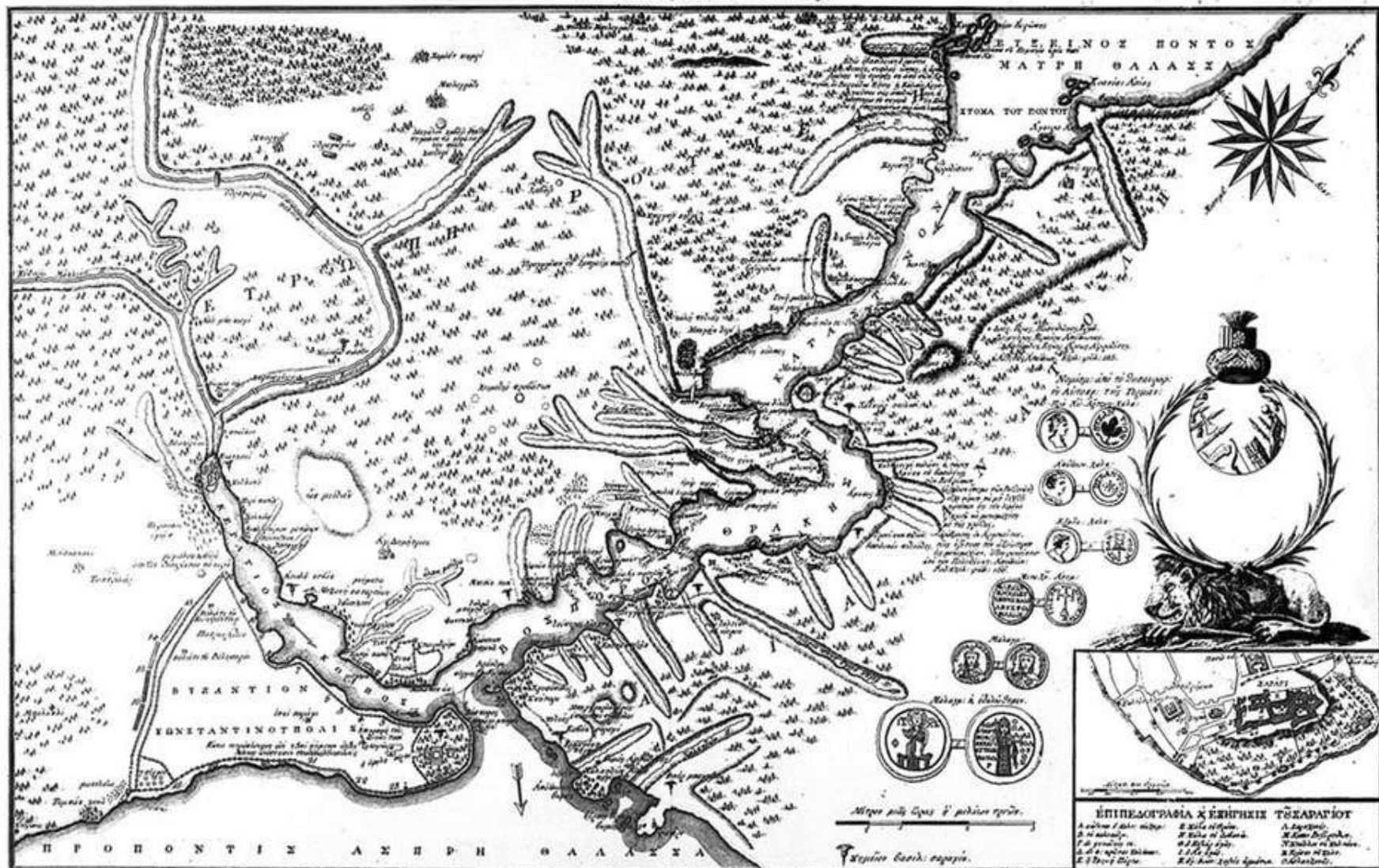

- Το Σύνταγμα του Ρήγα δεν ήταν πρωτότυπο έργο. Ως πρότυπό του είχε τα γαλλικά συντάγματα κυρίως του 1793, αλλά και του 1795.
- Διέφερε όμως από αυτά στο ότι αναφερόταν σε **ένα πολυεθνικό κράτος** (ενιαίο και όχι ομοσπονδιακό), που θα ονομαζόταν **Ελληνική Δημοκρατία**.
- *«Η Ελληνική Δημοκρατία είναι μία, που συμπεριλαμβάνει εις τον κόλπον της διάφορα γένη και θρησκείας (άρθρο 1). Επίσημη γλώσσα του κράτους θα ήταν η ελληνική γλώσσα, επειδή είναι πιο ευκολονόητη στους Έλληνες και πιο εύκολη για να τη μάθουν οι ξένες εθνότητες που εμπεριέχονται στο Ελληνικό Κράτος» (άρθρο 53).*

Ρήγας

Η σημαία της «Ελληνικής Δημοκρατίας»

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Α. Κωνσταντίνου	Β. Κωνσταντίνου	Γ. Κωνσταντίνου
Δ. Κωνσταντίνου	Ε. Κωνσταντίνου	ΣΤ. Κωνσταντίνου
Ζ. Κωνσταντίνου	Η. Κωνσταντίνου	Θ. Κωνσταντίνου
Ι. Κωνσταντίνου	Κ. Κωνσταντίνου	Λ. Κωνσταντίνου
Μ. Κωνσταντίνου	Ν. Κωνσταντίνου	Ξ. Κωνσταντίνου
Ο. Κωνσταντίνου	Π. Κωνσταντίνου	Ρ. Κωνσταντίνου
Σ. Κωνσταντίνου	Τ. Κωνσταντίνου	Υ. Κωνσταντίνου
Φ. Κωνσταντίνου	Χ. Κωνσταντίνου	Ψ. Κωνσταντίνου
Ω. Κωνσταντίνου	Κ. Κωνσταντίνου	Α. Κωνσταντίνου

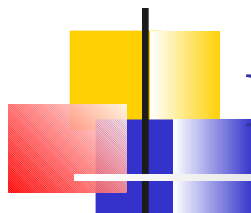

Κωνσταντίνου Πόλις, όπως είναι σήμερα.

Α. Κωνσταντίνου
 Β. Κωνσταντίνου
 Γ. Κωνσταντίνου
 Δ. Κωνσταντίνου
 Ε. Κωνσταντίνου
 ΣΤ. Κωνσταντίνου
 Ζ. Κωνσταντίνου
 Η. Κωνσταντίνου
 Θ. Κωνσταντίνου
 Ι. Κωνσταντίνου
 Κ. Κωνσταντίνου
 Λ. Κωνσταντίνου
 Μ. Κωνσταντίνου
 Ν. Κωνσταντίνου
 Ξ. Κωνσταντίνου
 Ο. Κωνσταντίνου
 Π. Κωνσταντίνου
 Ρ. Κωνσταντίνου
 Σ. Κωνσταντίνου
 Τ. Κωνσταντίνου
 Υ. Κωνσταντίνου
 Φ. Κωνσταντίνου
 Χ. Κωνσταντίνου
 Ψ. Κωνσταντίνου
 Ω. Κωνσταντίνου

Α. Κωνσταντίνου
 Β. Κωνσταντίνου
 Γ. Κωνσταντίνου
 Δ. Κωνσταντίνου
 Ε. Κωνσταντίνου
 ΣΤ. Κωνσταντίνου
 Ζ. Κωνσταντίνου
 Η. Κωνσταντίνου
 Θ. Κωνσταντίνου
 Ι. Κωνσταντίνου
 Κ. Κωνσταντίνου
 Λ. Κωνσταντίνου
 Μ. Κωνσταντίνου
 Ν. Κωνσταντίνου
 Ξ. Κωνσταντίνου
 Ο. Κωνσταντίνου
 Π. Κωνσταντίνου
 Ρ. Κωνσταντίνου
 Σ. Κωνσταντίνου
 Τ. Κωνσταντίνου
 Υ. Κωνσταντίνου
 Φ. Κωνσταντίνου
 Χ. Κωνσταντίνου
 Ψ. Κωνσταντίνου
 Ω. Κωνσταντίνου

Ρήγας Φεραίος, «Τα Δίκαια του Ανθρώπου»

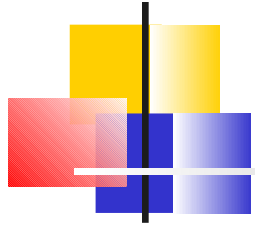
3. Η «Νέα Πολιτική Διοίκησης», το σύνταγμα του Ρήγα (1797)

2. Τα φυσικά δίκαια είναι: πρώτον το να είμεθα όλοι ίσοι και όχι ο ένας ανώτερος από τον άλλον· δεύτερον να είμεθα ελεύθεροι, και όχι ο ένας σκλάβος του αλλουνού· τρίτον να είμεθα σίγουροι εις την ζωήν μας και κανένας να μην ημπορή να μας την πάρη αδίκως και κατά την φαντασίαν του· και τέταρτον, τα κτήματα οπού έχομεν κανένας να μην ημπορή να μας τα εγγίξη, αλλ' να είναι εδικά μας και των κληρονόμων μας.

3. Όλοι οι άνθρωποι, Χριστιανοί και Τούρκοι, είναι ίσοι. [...]

Π. Κιτρομηλίδης (επιμ.), *Ρήγα Βελεστινλή, Άπαντα τα σωζόμενα*, Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα 2000, τόμ. 5, σ. 36.

- "Όλοι χωρίς εξαίρεσιν έχουν χρέος να ηξεύρουν γράμματα".

Τα Δίκαια του Ανθρώπου, άρθρο 22

- "Εκ των γραμμάτων γεννάται η προκοπή με την οποίαν λάμπουν τα ελεύθερα έθνη".

Τα Δίκαια του Ανθρώπου, άρθρο 22

- "Η Πατρίς έχει να καταστήση σχολεία εις όλα τα χωρία δια τα αρσενικά και θηλυκά παιδιά".

Τα Δίκαια του Ανθρώπου, άρθρο 22

- "Να μὴν αφεθῶσιν ουδέποτε να καταπατῶνται ως σκλάβοι εις το εξῆς ἀπὸ την ἀπάνθρωπον τυραννίαν".

Επαναστατική Προκήρυξις

- "Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, Χριστιανοὶ καὶ Τούρκοι, κατὰ φυσικὸν λόγον εἶναι ἴσοι".

Τα Δίκαια του Ανθρώπου, ἀρθρο 3

- "Οἱ Νόμοι νὰν' ο πρῶτος καὶ μόνος οδηγός".

Θούριος, στίχ. 25

- "Ὁ Νόμος εἶναι ο αὐτός δια το πταῖσμα καὶ ἀμετάβλητος, ἡγουν δὲν παιδεύεται ο πλούσιος ὀλιγώτερον καὶ ο πτωχός περισσότερον δια το αὐτὸ σφάλμα, ἀλλ' ἴσια-ἴσια".

Τα Δίκαια του Ανθρώπου, ἀρθρο 3

- "Ὁ Νόμος εἶναι ἐκείνη ἡ ἐλευθέρα ἀπόφασις, οπού με την συγκατάθεσιν ὅλου του λαοῦ ἐγένεν".

Τα Δίκαια του Ανθρώπου, ἀρθρο 4

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΤΣΟΤΗΣ

ΘΟΥΡΙΟΣ.

Ἡ τοι Οὐρανὸς Πατρὸς τοῦ Ὑμνοῦ πρώτοι εἰς τὴν ἔχου

ΜΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΗ ΜΕΓΑΛΗ.

Ὡς τότε πολλὰς τὰς ἡμέρας τοῦ σιτοῦ,

Μονέχαι εἰς λιτότητα, σπὶς ῥάχαι εἰς θανάτου,

Σπύρι τοῦ ἀπαιτήματος, τὰ βλέποντες κλαδίζου,

Νὰ φύγῃς ἀπ' τὴν Κόσμου, γὰρ τὴν τὴν ἀλλοτρίαν.

Ρήμα Βελεσινλῆς

Θεόφιλος,
«Ο Ρήγας τραγουδά
τον Θούριο»

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΑΗ

1757: Γέννηση του Ρήγα στο Βελεστίνο. Μαθαίνει τα πρώτα γράμματα στο σχολείο της Ζαγοράς.

1768-1774: Πρώτος ρωσοτουρκικός πόλεμος. Ο Ρήγας βιώνει έντονα τα Ορλωφικά στη Θεσσαλία.

1777-1780: Εγκαθίσταται στην Κωνσταντινούπολη. Συνδέεται με τους κύκλους της φαναριώτικης κοινωνίας.

1780-1785: Στην Κωνσταντινούπολη, ασχολείται με το εμπόριο και μαθαίνει γαλλικά, ιταλικά και γερμανικά, ενώ, παράλληλα, σχετίζεται με τον κύκλο του φαναριώτη Αλέξανδρου Υψηλάντη.

1782-1783: Γραμματέας του ηγεμόνα της Βλαχίας Νικολάου Καρτζά.

1785: Ιδιαίτερος γραμματέας του Αλέξανδρου Υψηλάντη.

1786: Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης διορίζεται ηγεμόνας στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, όπου τον ακολουθεί και ο Ρήγας.

1786-1789: Ο Ρήγας μεταβαίνει στο Βουκουρέστι, όπου προσλαμβάνεται γραμματέας του πλούσιου Ρουμάνου Νικολάου Μπραγκοβεάνου. Έχει αποκτήσει περιουσία και έχει ευρύ κύκλο γνωριμιών. Την ίδια περίοδο θα σχετισθεί με τον ισχυρό τοπάρχη του Βιδινίου Πασβάνογλου. Παράλληλα, θα γνωριστεί με τον κύκλο του Ιώσηπου Μοισιόδακα και του Δημητρίου Καταρτζή.

1787-1792: Αυστρορωσικές επιχειρήσεις εναντίον των Τούρκων. Οι Αυστριακοί κηρύσσουν τον πόλεμο στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, καταλαμβάνουν τη Βλαχία και το Βουκουρέστι. Ο Ρήγας φυγαδεύεται με τη βοήθεια του ηγεμόνα της Μαλδοβλαχίας Νικολάου Μαυρογένη.

1790: Στη Βιέννη αναλαμβάνει καθήκοντα διερμηνέα του Χριστόδουλου-Θεόδωρου Κιρλιάνου, μεγάλου σερδάρη της Βλαχίας που είχε τιμηθεί από τον αυτοκράτορα της Αυστρίας με

τον τίτλο του βαρώνου von Langenfeld. Εκδίδει τα βιβλία:

– Σχολείον των Ητελικάτων Εραστών

– Φυσικής Απάνθισμα

1791: Ο Ρήγας επιστρέφει στο Βουκουρέστι.

1796-1797: Ο Ρήγας εγκαθίσταται εκ νέου στη Βιέννη, όπου οργανώνει τα επαναστατικά του σχέδια και υλοποιεί το εκδοτικό του πρόγραμμα:

– Χάρτα της Ελλάδος

– Ηθικός Τρίπους

– Νέος Ανάχαρσις (σε συνεργασία με τον Γεώργιο Βεντότη)

– Νέα Πολιτική Διοίκησης

14 Δεκ. 1797: Εγκαταλείπει τη Βιέννη με προορισμό αρχικά την Τεργέστη και στη συνέχεια την Ελλάδα.

19 Δεκ. 1797: Συλλαμβάνεται στην Τεργέστη από την αυστριακή αστυνομία. Στη συνέχεια συλλαμβάνονται και οι σύντροφοί του Ευστράτιος Αργέντης, Δημήτριος Νικολίδης, Αντώνιος Κορωνιός, Ιωάννης Καρτζάς, Θεοχάρης Τουρούντζις, Παναγιώτης Εμμανουήλ, Ιωάννης Εμμανουήλ.

30 Δεκ. 1797: Λόγω του αυτοτραυματισμού του αναβάλλεται η μεταγωγή του στη Βιέννη.

5 Φεβρ. 1798: Μετάγεται στη Βιέννη, όπου φθάνει στις 14 του μήνα. Μέχρι τον Απρίλιο διαρκούν οι ανακρίσεις, στις οποίες προδίδεται ο υπουργός των Εσωτερικών της Αυστρίας κόμης Pergen.

10 Μαΐου 1798: Ο Ρήγας και οι 7 σύντροφοί του παραδίδονται στους Οθωμανούς και φυλακίζονται στον πύργο Neboisa του Βελιγραδίου.

24 Ιουνίου 1798: Ο Ρήγας και οι σύντροφοί του θανατώνονται με στραγγαλισμό.

Οι Καστοριανοί Αδελφοί Ιωάννης και Παναγιώτης Εμμανουήλ

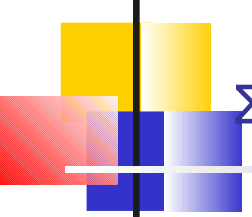

- Υπήρξαν συνεργάτες του **Ρήγα Φεραίου**.
- Ο Ιωάννης γεννήθηκε το **1774** και σπούδασε **ιατρική** στη **Βιέννη**.
- Ο αδερφός του Παναγιώτης, που ήταν δύο χρόνια μικρότερος ήταν λογιστής στον εμπορικό οίκο του συνεργάτη του Ρήγα, Ευστράτιου Αργέντη.
- Ο Ιωάννης Εμμανουήλ που είχε συνδεθεί με τον Ρήγα και υποστήριζε τα σχέδια του για την απελευθέρωση των Ελλήνων, στάλθηκε στη **Μακεδονία** για την προετοιμασία της εξέγερσης. Όταν επέστρεψε στην αυστριακή πρωτεύουσα συνελήφθη από την αστυνομία μαζί με τον αδερφό του, τον **Ρήγα Φεραίο** και άλλα δεκαπέντε άτομα.
- Όλοι παραδόθηκαν στον πασά του **Βελιγραδίου** και εκτελέστηκαν στις **12 Ιουνίου** του **1798**.
- Οι αυστριακές ανακριτικές αρχές, εντυπωσιασμένες από νεαρό της ηλικίας του Παναγιώτη Εμμανουήλ (22) ετών τον ρωτήσανε, αν ήταν συνεργάτης του Ρήγα Φεραίου και σε τι αποσκοπούσε. «**Ήθελα να γυρίσω μια ημέρα ελεύθερος στην πατρίδα μου**», απήντησε.

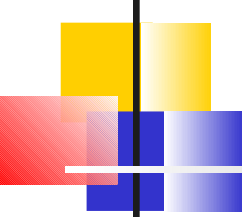
Αδαμάντιος Κοραΐς (1748-1833).

- Υπήρξε θερμός υποστηρικτής των φιλελεύθερων ιδεών της γαλλικής επανάστασης.
- Θεωρούσε ότι οι Έλληνες για να κερδίσουν την ελευθερία τους έπρεπε πρώτα να μορφωθούν.
- Σε ό,τι αφορούσε στο γλωσσικό ζήτημα δεν δεχόταν αυτούσια την δημοτική.

Σημαντικά κείμενα του Κοραή είναι:

- *Αδελφική Διδασκαλία* (1798, προσπαθεί να πείσει τους σκλαβωμένους Έλληνες ότι δεν είναι θέλημα θεού να υπομένουν την σκλαβιά, όπως διακήρυξε η *Πατρική Διδασκαλία*, που είχε εκδώσει το Πατριαρχείο, αλλά να αγωνίζονται για την ελευθερία τους)
- *Σάλπισμα Πολεμιστήριον* (Αλεξάνδρεια, 1801)
- Συλλογή των *Προλεγομένων* στις εκδόσεις αρχαίων συγγραφέων (Βιέννη, 1815, όπου ο Κοραής αναπτύσσει τις πολιτικές και κοινωνικές του απόψεις)
- *Εκδόσεις αρχαίων συγγραφέων* (Όμηρος, Πλούταρχος, Ιπποκράτης, Ισοκράτης, Ηλιόδωρος κ.ά)

-
- ΕΡΩΤΗΣΗ: Πώς καταλαβαίνετε τη φράση του κειμ. *«Η Λογική και η Φυσική άνοιξαν τα μάτια των περισσοτέρων»;*
-

4. Η μόρφωση θα φέρει τους Έλληνες πιο κοντά στην ελευθερία

Ας εξετάσουμε τώρα τις αιτίες που κάνουν πιο εύκολη την εθνική αποκατάσταση των Ελλήνων. Πρώτη, λοιπόν, είναι η πρόοδος του γένους μας στα μαθήματα. Πόση διαφορά υπάρχει ανάμεσα στη σημερινή κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα και αυτή που επικρατούσε πριν από δέκα χρόνια! [...] Δεν υπάρχει πόλη σήμερα που να μην έχει δύο και τρία σχολεία. [...] Η Λογική και η Φυσική άνοιξαν τα μάτια των περισσοτέρων.

Ανώνυμος, *Ελληνική Νομαρχία* (1806), Κάλβος, Αθήνα 1980, σ. 165 (απόδοση στη νέα ελληνική: οι συγγραφείς).

